

OLIMPIADA REPUBLICANĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

1 mai 2026

Clasa a IX-a

(60 de puncte)

Barem analitic

Item	Răspuns corect / posibil	Acordarea punctelor
1. Răspunde, în enunțuri complete, la întrebările de mai jos:	Răspunsuri acceptabile: Răspunde, în enunțuri complete, la întrebările de mai jos: a) Cătunul Mana este plasat în inima Codrilor Orheiului, situat la 14 km de Orhei, pe valea râului Vatici, (într-o poiană umbrită de vederea pădurii). b) Conform legendei satul Mana își rage numele de la Manahia, stărița mănăstirii de maici. c) Profilul mănenilor este creat în romanul „Din Calidor” (de Paul Goma). d) Satul are 5 straturi corespunzătoare epocilor și mentalităților. Sunt posibile diferite structuri ale enunțului de răspuns.	4 puncte (1x4) Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect, organizat ca enunț complet.
2. Numește două romane din literatura română, studiate în gimnaziu, specificând titlul exact și autorul.	Se va accepta orice text dintre cele care pot fi studiate până în clasa a IX-a, în conformitate cu prevederile curriculare. Se va atribui câte 1 punct pentru denumirea corectă a lucrării și indicarea autorului. De exemplu: <i>La Medeleni</i> , Ionel Teodoreanu	4 puncte (2x2)
3. Definește epitetul, aducând două exemple relevante.	Se va accepta o definiție de tipul: Epitetul este o figură de stil, un determinant poetic, adjectiv sau adverb (parte de vorbire ce determină verbul), adăugat pe lângă un substantiv sau verb, pentru a exprima însușirile deosebite ale obiectelor sau ale acțiunilor. Se vor accepta două exemple pertinente, de exemplu, <i>suflet rece</i> .	3 puncte 1+1+1 1 punct pentru o definiție corectă. 1x2 – câte 1 punct pentru fiecare exemplu

		adecvat din cele solicitate.
4. Rezumă, în limita de 70-75 de cuvinte, fragmentul subliniat (<i>Ca orice sat ... liber</i>).	Se va accepta drept răspuns corect un text care: <ul style="list-style-type: none"> - va prezenta fidel informația; - va cuprinde secvențele esențiale ale textului; - va omite detaliile nesemnificative; - va fi coerent gramatical; - va respecta limita de întindere (va avea numărate exact cuvintele). 	5 puncte 1x5 Câte 1 punct pentru respectarea fiecăreia dintre cerințele enumerate.
5. Extrage din articolul lexicografic al cuvântului loc informațiile solicitate:	Se va accepta drept răspuns corect: <ul style="list-style-type: none"> a) Numărul de sensuri ale substantivului <i>loc</i>, atestate în acest articol de dicționar: 10. b) În textul propus, cuvântul <i>loc</i> este folosit cu sensurile: <ol style="list-style-type: none"> 3) Întindere mare de pământ, având anumite caracteristici specifice; regiune; meleag; ținut. 4) Localitate, regiune, țară în care s-a născut cineva sau de unde își trage originea. c) Sensul expresiei <i>a o lua din loc</i>: a pleca de undeva. d) Etimologia (originea) cuvântului <i>loc</i>: lat. <i>Locus</i>. e) Informațiile gramaticale incluse în articolul lexicografic al cuvântului <i>loc</i>: (substantiv, specificarea este facultativă) neutru, la plural/ pluralul <i>locuri</i>. 	6 puncte 1x6 Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.
6. Exprimă-ți, în spațiul rezervat, atitudinea susținută de trei argumente în legătură cu necesitatea de a reveni periodic acasă, la baștină.	Se va accepta un text în care: <ul style="list-style-type: none"> - este clar exprimată atitudinea; - sunt aduse argumentele solicitate; - textul este logic și coerent; - se respectă rigorile textului argumentativ. 	6 puncte 1+3+1+1 1 punct pentru exprimarea clară a atitudinii. 3 (1x3) puncte pentru fiecare argument valid.

		<p>1 punct pentru coerența și logica textului.</p> <p>1 punct pentru respectarea rigorilor textului argumentativ.</p>
7. Scrie câte o expresie frazeologică ce conține cuvintele <i>inimă</i> și <i>mână</i> , explicând sensul lor.	<p>Se vor accepta oricare două expresii frazeologice atestate cu explicațiile corecte.</p> <p>De exemplu:</p> <p><i>A avea (pe cineva) în (sau la) inimă</i> - a iubi (pe cineva).</p> <p><i>A pune mână de la mână</i> - a strânge, a aduna (bani, obiecte etc.) prin contribuție benevolă.</p>	<p>4 puncte (2+2)</p> <p>Câte 1 punct pentru fiecare din cele două expresii solicitate.</p> <p>Câte 1 punct pentru explicațiile pertinente.</p> <p>Se evaluează doar prima ofertă pentru fiecare cuvânt.</p>
8. Copiază enunțul, substituind cuvintele subliniate prin câte un sinonim potrivit contextului.	<p>Se va accepta un răspuns de tipul:</p> <p><i>De jur-împrejur, <u>se înălțau (creșteau)</u>, ca niște sulițe înfipte în cer, stejari și fagi, goruni și carpeni, sorbi și frasini, jugaștri și alți arbori pictați <u>sălbatic (natural)</u> de mâna naturii, arbuști ce împrăștiu o umbră <u>ondulată, (sinuoasă, serpuitoare)</u>, păstrând <u>misterul (taina, enigma)</u> pădurilor primitive.</i></p>	<p>4 puncte (1x4)</p> <p>Câte 1 punct pentru fiecare definiție adecvată.</p>
9. Citează o regulă de ortografie a adverbilor compuse, ilustrând-o cu două exemple.	<p>Se va accepta orice regulă corespunzătoare sarcinii, citată și ilustrată corect, de exemplu:</p> <p>Regula:</p> <p><i>Adverbele compuse, în care termenii s-au contopit demult, se scriu într-un singur cuvânt.</i></p> <p>Exemple: <i>înadins, aseară, acasă, alaltăieri, poimăine</i></p>	<p>3 puncte</p> <p>1 punct pentru regula corectă și potrivită cerinței</p> <p>2 puncte (1x2) pentru exemplele adecvate regulii și scrise corect.</p>

10. Rescrie aparte fiecare propoziție din fraza dată, subliniind cu o linie predicatele	<p>Se va accepta drept răspuns corect:</p> <p><i>Mai târziu, mănăstirea <u>a fost mutată</u> la Hirova, dar clopotnița <u>ar fi rămas îngropată</u> în pământul Manei, <u>de neclintit, ca o pecete a locului</u>, <u>căci nimeni nu a putut</u> <u>să o urnească</u> din adânc.</i></p> <p>Ordinea prezentării propozițiilor nu este obligatorie (nu este cerința de a numerota propozițiile).</p> <p>Conjunțiile nu fac parte din propoziție.</p>	<p>8 puncte (1x4)</p> <p>Câte 1 punct pentru fiecare propoziție rescrisă corect. (1x4)</p> <p>Câte 1 punct pentru fiecare predicat subliniat corect.</p>
11. Construiește un dialog din patru replici, ce ar putea avea loc între doi consăteni (băștinași) care s-au reîntâlnit după mai mulți ani.	Se vor accepta orice 4 replici de dialog legate între ele, specifice discuției indicate. Respectarea normelor de redactare a dialogului este obligatorie.	<p>4 puncte 1+2+1</p> <p>1 punct pentru respectarea statutului interlocutorilor și a subiectului propus.</p> <p>2 puncte pentru coerența (1) și logica (1) dialogului.</p> <p>1 punct pentru respectarea limitei de întindere.</p>
12. Relatează, în spațiul rezervat, cum ai	Se va accepta un text narativ coerent, în care va fi relatată experiența	4 puncte

<p>petrece o zi la locul de baștină al părinților.</p>	<p>proprie solicitată.</p>	<p>1+2+1 4 puncte 1+2+1 1 punct pentru prezentarea exactă a situației solicitate. 2 puncte pentru că textul respectă rigorile narațiunii (sunt prezente 3-4 caracteristici distincte ale narațiunii; dacă sunt prezente 1-2 caracteristici, se atribuie un punct; lipsa caracteristicilor textului narativ – 0 puncte). 1 punct pentru respectarea limitei de întindere.</p>
<p>5 puncte pentru corectitudinea tuturor secvențelor scrise. Orice greșeală atestată (de ortografie, punctuație, stil, lexic, gramatică) implică depunctarea cu o unitate. Punctele pot fi atribuite integral, dacă este un răspuns la subiectele 1, 2, 3, 4, 6, 11,12. Lipsa răspunsurilor la acești itemi diminuează punctajul posibil pentru corectitudine.</p>		